

Prologus bonorij.

Incipit epla bono
rij doctoris eximij sup
cantica canticorum.

Donū sapientie
cū salomōe pos
centi. a vero pa
trifico postulata
desequi. qz prede
cessori tuo bte memorie ve
nerando abbati. **R.** libz
dauid vt cūqz explanau.
poscis a me ymo iubendo
exigis successor eius libz
salomōis tibi explanari
iustū asserēs vt q pū pūis
opus magno sudore elabo
ratū obtuli. tibi qsi filio fi
lij opus stilo elucidatū de
beā offerre. Feci itaqz qd
iussisti. a libz salomōis qui
intitulāt cātica canticorū
mītoz ore celebratū. pau
coz itelleatū reseratū pla
no stilo reseraui. ac opus
desidiosis obscurū. oibus
studiosis spū scō illustrā
te illucidaui. nil mihi pter
solū laborē ascribens. sen
tencias vō autoritati relin
quens.

Explicit epla.

Incipit plogz in libz
salomōis q dicit cātica
canticorum.

In pūcipijs libro
rū tria reqrunē. s.
autor. materia. in
tētio. Autor vt noueris no
mē scriptoris vtz ethice?
an fidelis vtz catholicus
an hereticus fuerit. Mate
ria vt scias vtz de bell an
de nuptijs l de qbus reb?
tractat. Intētio vt agnos
cas vtz rē de qua tractat
suadeat vel dissuadeat. vel
liber leat? qd utilitatis cō
ferat. **A**utor libri huius
ē spū scūs loquēs p vās
sapie salomōe. hui? libri
scriptorē q fuit rex sapien
tissimu? a ppheta pūpuus
Ido nō legit leatio libri sa
lomōis. s. lātō libri sapien
tie. Qui salomō tria volu
mia heroico metro edidit
q a i tres ptes phie. s. ethi
cā phisicā logicā distribu
it. Parabolas nāqz ethice
attribuit. in quib? bonos
mores docuit. vt ibi Audi
fili mi disciplinā pūis tui.
a ne dimittas legez mris
tue. Ecclesiasten aut phisi
A iij.

Prologus

ce assignauit. in quo natu-
ras rerum differuit vt ibi
Oia fluua intrat in mare.
ad locū vñ fluūt reuertūt
aque vt itz fluāt **C**anti-
ca cāticōz logice stulit. in
quib? rōnale aiām p dile-
ctiōe dō iūgi voluit l' dō
cui vt ibi fortis ē vt mors
dilectio **A**q̄ multe nō potu-
erūt extingere caritatem.
Autor est equocū **E**quocū
aut dō qd̄ vñū ē in l'atura
h̄ diuersū in significatiōe.
vt leo **E**st em̄ leo celestis
residēs in celo. ē sp̄d? a leo
terrestris bestia in terra. ē
etiā leo aq̄tilis piscis i aq̄
Est q̄z leo nomē hoīs ap̄li-
ci. s. l' ip̄atoris. est a leo pi-
dura l' sculptura sic a au-
tor ē equocū **E**st aut̄ autor
ciuitatis. i. fundator vt ro-
mulus rome. ē a autor sce-
leris. i. princeps l' signifer
vt iudas xp̄i mortis. ē q̄z
autor libri. i. cōpositor vt
dauid psalterij. plato ty-
mei. **E**t etiā autor cōe ab
augēdo didū. **M**ateria
libri ē sponsus a sponsa. i.
xp̄s a eccia. vt i euāgelio
legit̄. **Q**ui habet sponsam
sp̄sus est. **E**t itē dōcē v̄gi-

nes exierūt obuiā sp̄so a
sponse **X**p̄s nāqz p sile dō
sponsus qz sic sp̄sus spon-
se carnal'r iūgitur a vñū
cū ea efficit̄. ita xp̄us p as-
sumptā carnē. eccie associ-
atur **E**t ip̄a ei p comestio-
nē corpis ei? incorporat̄ **V**ñ
a corp? eius scribitur cui?
caput ipse legit̄. mēbraqz
eius oēs edēt p fidē a di-
lectiōe ei cōneri. materia
eius sunt **M**ic liber agit
de nuptijs que fiūt q̄tuor
modis. s. hystorice. allego-
rice. tropologicē. anagogi-
ce **J**uxta hystoriā fiūt nup-
cie duobus modis aut car-
nis cōmixtiōe. aut sola de-
sp̄satiōe **S**ola desp̄sati-
ōe vt marci ioseph **C**ar-
nis cōmixtiōe vt solomōis
a filie pharaonis quā sibi
iure copulauit m̄ioij **C**u-
ius demū auro gemisqz de-
corataz edificauit **J**uxta
allegoriā qz fiunt nuptie
duobus modis **V**no quo
v̄bū di carnē sibi iūxit. i.
quo dō? humanā naturā
sūpsit. quā in dextera p̄ris
exaltatā in solio gl̄ie collo-
cauit **A**lio quo xp̄s dō? hō
v̄niuersā ecciam. i. totam

fidelium multitudinem per omnem
 christiorem corporis sui sic facias
 uit. Quam a suo sanguine sbar
 rauita lauacro baptismi
 tis lauit. a varijs spiritus sancti
 carismatibus dotauit. **Q**uarta
 tropologia etiam fiunt
 nuptie duobus modis. Vno
 quod anima christo per dilectionem copu
 lat. Alio quod anima quod est inferior
 vis interioris hominis spiritui quod
 est superior vis eius per consensum
 diuine legis coniungit. de qua con
 iugio spiritualis pres. i. bo
 num opus gignit. **Q**uxta
 Anagogen nihilominus fi
 unt nuptie duobus modis.
 Vno quod christus resurgens a
 morte nouo homine celos ascen
 dit. a multitudinem angelorum
 sibi sociauit. Alio quod ad huc
 per resurrectionem totam ecclesiam
 in visione deitatis sue glorie
 copulabit. Tres nuptie le
 guntur in euangelio prima ibi
 dicitur est regnum celorum homini re
 gi qui fecit nuptias filio suo
 Secunde ibi Vos siles hominibus
 expectantibus dominum suum
 quando reuertatur a nuptijs. Ter
 tie ibi Et qui parate erant in
 trauerunt cum eo ad nuptias
 Prime nuptie erant quando rex
 israeli filio suo christo humanam

naturam copulauit. ubi
 thalamus virginis uterus
 fuit. de qua ut spiritus de tha
 lamo processit. Ad has nup
 tias omnes ante legem patriarchal
 omnes sub lege prophetas iuita
 uit. **Q**uod de nuptie fuerunt
 quando christus nouo homine ad celos
 ascendit. a multitudinem an
 gelorum sibi coniunxit. Ad has
 nuptias omnes getes per apo
 stolos conuocauit. **T**ertie
 nuptie post iudicium erunt
 quando per angelos eccle
 siam in celestem iherusalalem
 transferet. a in thalamo
 glorie ipsa deitatis uisio
 ne sibi coniunget. Ad has
 nuptias per platos eccle
 sie multos uolentes intrare
 compellit. De his nuptijs
 materia huius libri dicitur
 ideo a epitalamium. i. nup
 tiale carmen dicitur. **Q**uestio
 eius est ecclesiam et qualibet
 animam christi sponsam. sponso christo
 per dilectionem coniunge
 re. **Q**ue dilectio in duo di
 uiditur. scilicet in dilectione dei a
 proximi. **D**ilectio proximi
 est biformalis. uidelicet quod
 tibi nos vis fieri alij ne
 faceris. a quod uultis ut
 Aij.

Prologus

faciāt vobis hoīes . facite
eis similiter **D**ilectio dei v
niformis ē . s . vt precepta
eius seruem? vt scribitur
Sci quis diligit me sermo
nem meum fruabit **T**itulus
em̄ huius libri est .
Cantica canticorū . i . laus
laudum **D**icut em̄ in lege
q̄dam dicuntē sancta . que
dam vero sancta sanctorū
hijis sacratioza . ita cātica
canticorū dicuntur . qz om
nibus canticis p̄feruntur
Quedam namqz sunt can
tice vidorie . vt **C**antem?
dño . quedaz grāz adōis
vt **E**xultauit cor meum in
domino . **D**ed ista cantica
nuptias xp̄i a ecclesie can
nūt . iteo omnia cantica p̄
cellunt . **N**oc aut̄ distat
inter canticum a carmen
Ad certa lege metri car
men scanditur . Cāticum
vero modulando canitur .
Est aut̄ canticū iocūditas
mentis de eternis . a intel
ligitur bona vita p̄ quam
acquiritur iocūditas eter
ne exultationis **E**t scien
dum qz hec verba . **O**scule
tur me . non sunt canticuz
sed de cantico agunt . quia

bonam vitam iustorū que
in dilectione constat canunt .
Canticum quippe est vita
iustorum . canticum canti
corum est vita perfectorū .
Liber est equiuocū . **E**st
em̄ liber bachus de? vini .
a est liber homo ingenuus
est qz liber interior cortex
q̄ de arbore trahitur . in q̄
antiqui solebant scribere .
vnde a librarij dicebātur
Est enim liber in quo legis
tur **N**ic liber est vnus
de septem agiographie .
Sacra igitur scriptura ē
bipertita . **D**iuidit̄ enim
in veta? a nouum testamen
tum . **V**eteris testamen
ti scriptores fuerunt pro
phete . noui autem testas
menti scriptores apostoli
extiterunt **V**triusqz vere
autor est spiritussandus .
Veteris . vt legit̄ aut̄ sc̄bi
tur **A**udiā qd̄ loquat̄ i me
dominus deus . **N**oui . vt
legitur nō enim vos estis
qui loquimini . s̄ spiritus
patris vestri qui loquitur
in vobis . **V**etus testas
mentum partitur in tria .
In hystoriam . **P**ropheti
am . **A**giographiam **H**y

sup cāntica cānticoꝝ

stōria est que narrat prete-
rita vt genesis. Prophe-
tia est que p̄dicat futura. vt
ysaias. Agiographia est
que tractat eterna. vt da-
uid. **C**ount autem agio-
graphie septem libri qui
coaptantur septeꝝ domis
spiritussandī. scilicet iob.
dauid. p̄bole ecclesiastes
cāntica. liber sapientie ec-
clesiasticus. **E**x quibus
Job asseribitur spiritui sa-
pientie. Dauid spiritui in-
tellectus. Parabole spiri-
tui consilij. Ecclesiastes
spiritui fortitudinis. Cā-
ntica spiritui scientie. Liber
sapientie spiritui pietatis.
Liber iesu filij si drach sp i-
ritui timoris. **D**e sunt sep-
tem colonne quibꝝ sufful-
ta est magna domus sapi-
entie. **E**t notandum qꝫ
cāntica spiritui sapientie
assignantur. qꝫ scientia to-
cius scripture cānticis in-
cluditur. **P**reterea notā-
dum qꝫ cāntica in quinto
loco agiographie calculū
ponunt. qꝫ mirū quinqꝫ
gradus amoris sunt vicꝫ
visꝫ a alloquiū. cōtraꝫ a
p̄stula factū. **I**n p̄mis nā

qꝫ puella placita visu eli-
git. deū electā amās alloqꝫ-
tur. **T**ertio blādo cōtraꝫ
āplectit̄. **Q**uarto osculaꝫ
Quito res fco pagit̄. **S**ic
deꝫ primitiua ecciaz in pa-
triarchis viū predestina-
uit a elegit dum Abrahā
dixit. **I**n semine tuo bene-
dicentur omnes gentes.
In moysē a prophetis
hanc allocutus est dicens
Si feceris que precipio tibi
dabo tibi terram fluen-
tem lac a mel. **H**anc pres-
sentia assumpte carnis te-
tigit dicēs. **V**enite ad me
omnes qui laboratis a os-
nerati estis a ego reficiam
vos. **Q**uic osculum pre-
buit dum videt mortis re-
surgens pacem amissam
ei reddidit dicens. **P**ax
vobis. **A**d hoc factum res-
stat. quod tunc erit quans-
do paratō iudicio in gau-
diū dñi sui eaz introduce-
t dicens. **V**enite bñdci p̄is
mei p̄cipite regnū ab ori-
gine mundi vobis patum
Omnis liber sacre scri-
pture habet proprias dis-
uisiones a p̄puas numeri
significatiōes. **V**erbi grā
A iij

Prologus

Psalterium diuiditur in tria .a. prefert tria seculi tempora .videlicet ante legem .sub lege .sub gratia quibus omnes iusti contra vicia .a. peccata pugnauerunt . quorum vidorias psalmi canunt **Q**ui psalmi in quindecim decadas diuiduntur que vetuli totidem gradus cuiusdam scale ad celum erecte inseruntur . per quam victores de valle lacrimarū scandant ad regna celorum . **D**ic autem liber in quatuor partes diuiditur . q̄a ecclesia sponsa cristi quā canit de quatuor plagis mūdi . p̄ quatuor euangelia in thalamum sponsi colligitur ipso dicente **V**enient a oriente . a meridie . a aquilone . cum abraham . ysaac . a iacob . in regno celorum **A**b oriēte est sponsa adducta quando multitudo electorum ante legem in fidem patriarcharum ē electa . qui crediderunt hoc p̄missum **I**n semine tuo benedicentur omnes gentes id est in cristo . **A**meri

die est sponsa adducta quā turba populorum sub lege in fidem prophetarum est collecta . qui crediderunt hoc futurum . **E**cce virgo concipiet a pariet filium a vocabitur nomen eius emanuel . id est nobiscum deus . quod fuit deus homo christus . **A**b occidente sponsa ē adducta . quando multitudo gentium sub gratia per apostolos ad fidem cristi est attracta **A**b aquilone sponsa adducitur quando sub antipodibus turba infidelium ad fidem conuertitur . **A**lter per orientem puerilis etas . p̄ meridiem iuuenilis etas . per occidentem senilis . per aquilonem decrepita accipitur . de quibus multitudo magna quotidie per fidem a dilectionem in amplexum sponsi colligitur . **Q**ue diuisio in ipso libro per quatuor personas diuiditur quibus vnaqueque pars assignatur scilicet p̄ filiam pharaonis . per filiam regis babilonis p̄ sunamitam . per mādrazoram **Q**uarū due existunt in re

sup cantica canticorū

due in significatione.

Nam filia pharaonis realiter est salomoni in coniugio coniuncta et copulata. et regina austri. que filia regis babi lomis figuratiter dicitur. realiter in templum domini venit auro et argento et gemmis adorata. **C**unamitis autez et mandragora. hoc est puella sine capite. per sola significatione ponuntur.

Filia pharaonis in curru ab oriente est adducta. Regina austri in camelis a meridie adducta est.

Cunamitis ab occidente in quadriga aminadab est adducta. Mandragora ab aquilone de agris est collecta. et in manibus aduecta.

Filia pharaonis gens hebreica fuit. que sub impio pharaonis nata creuit hanc salomon sibi sociavit quando dominus vineam de egipto transtulit et in iuda plantavit. hec in curru sponso adducit. quia in lege ad cultum veri dei perducitur. sed ipsa currum dei deseruit. et currus pharaonis ascendit. dum plebs hebreica

lege dei derelicta iussu principum suorum ydolatriam arripuit. Reges namque et sacerdotes israel currus pharaonis fuerunt. et cum egiptiaca ydolatriam per aureos vitulos in betel populo dei induxerunt. **Q**uidam pharao dicit denudans et dissipans. et est dyabolus qui eos cultu diuino denudavit. varijs erroribus dissipavit. Porro hec sponsa ab oriente venit. quia primo in mundo cultum dei suscepit ipsa quoque solem iusticie secundum carnem protulit. **F**ilia regis babi lomis id est diaboli. est gentilitas. babilonem etiam dicit confusio. et est hic mundus in quo multis peccatis confusus est genus humanum. **D**uius rex est diabolus. qui imperat omnibus in peccatis confusis. **C**uius filia est gentilitas in confusione ydolatrie nata. **H**ec facta regina austri. venit ad salomonem. quia spiritu sancto quem auster significat illustrata venit in celis regnatura ad verum pacificum christum. **Q**ui eam in templum domini ad

Diologus

vixit. qz xpus ea tēplum
dei vni fecit. **H**ec aurū a
gemmas in ornatum tem
pli attulit. qz sapia a orna
mento vtutū domū dei. i.
seipam ornauit. **V**enit autē
veta in camel. qz docta a
pbis. q̄ ad viles artes do
cendas vt cameli ad one
ra portāda abiles. h̄ p̄tis
distorti erant a difformes
hec q̄si de meridie ad spon
sum venit quia de feruore
mūdane glorie ad xpi cul
tū se contulit. **U**nanimis
autem de occidēte venit in
quadriga aminadab. **U**
na em̄ est ciuitas de q̄ illa
sunamitis fuit cuius filiū
belize? a morte suscitauit.
qz pzi? suū cū baculo mi
sit. h̄ mortuū suscitare nō
potuit. **V**enit belizeus a al
similatus ē mortuo a sur
rexit cōtinuo. **D**ic mortuus
fecit genus humanū. **V**er
uus qui baculū super mor
tuū posuit mopses fuit. q̄
legis baculū sup mortuos
in peccatis posuit que eos
magis oppressit non refu
citauit. **B**elizeus qui dicit
dei mei salus est xps. nob̄
a deo datus salus. hic in si

militudine hoim mortalis
factus. mortuū suscitauit
humanū genus. **P**orro su
namitis dicit captiua. a ē si
nagoga adhuc impfidia
a dyabolo captiuata. **H**ec
ab occidēte spōso adducit
qz in fine mūdi ad fidem
xpi conuertet. **E**t hoc in q̄
driga aminadab. **A**mina
dab erat sacerdos in cui?
q̄driga archa in ibrl̄m est
reducta. olim ab allophib̄
capta. **A**rchā de iuda ad
gentes venit. qn̄ xps de si
nagoga ad ecciam se con
tulit. **A**rchā ^{ad} ibrl̄z red
cet. qn̄ sub helya a enoch
xps ad iudeam iam cōuer
sam reuertet. **A**minadab
qui dicit p̄lus meus spō
taneus xps est. q̄ sponta
nea morte p̄lo oblat? est.
Qui? quadriga est euā
gelium. inuectus est p̄ mū
dum. **R**ote hui? quadrige
sunt quatuor euangeliste.
Equi autē sunt apostoli qui
hanc quadrigaz traxerūt
dum euangelium xpi per
mundū p̄dicauerunt. **V**n
de scribitur. **A**scendes sup
equos tuos. a quadrige
tue saluatio. **S**uper hanc

Incipit Alius

quadriga; sunamitis spō
so adducit. quando syna
goga p euangeliū in xp̄i
consortium recipitur.

Wandragora v̄o hoc ē pu
ella sine capite Venit ab
aquilone Wandragora ē
herba formā hominis ha
bens s̄ capite carens. Et
multitudo infidelium itel
ligitur post anti xp̄m Cui
mādragore caput est am
putatum dū anti xp̄s occi
ditur. qui caput omnium
malorum scribitur q̄ tunc
ad verum caput recurrit
ab aquilone id est de infi
delitate. a subdit ei in san
ctitate. Nec de agro colli
gitur. quia de toto mūdo
hoc turba congregatur.

In manibus apportabit.
quia per opera visa eccle
sie associabitur. In hijs
quatuor speciebus materia
huius libri versatur.

Veries autem totius con
textionis libri huiusmodi

¶ Explicit Prologus
doctoris eximij super
cantica canticoꝝ.

Incipit Alius Pro logus bonn̄i doctoris eximij sup cantica cā ticorum.

Imp̄rator su
perne reipubli
ce volens habe
re heredem ge
nuit sibi filium
coequalem. hunc constitu
it heredem vniuersorum
per quem fecit a secula.
Qui vt filios posset habe
re regni coheredes. despō
savit ei pater reginam a
concubinam id est angeli
cam a humanam naturā
Interea quidā princeps
tyrannidem arripuit. a si
milis altissimo esse voluit
Cuius tyrannidi regina
consensit. imparatorem
deserēs. tyranno adhesit
A quo polluta adulterio
priuata est regni solio. a
cum eodem tyranno eter
no dampnata exilio.
Cui mox concubina est in

Prologus honoꝝij.

digmitate prelata regniqꝫ
corone attitulata. **Q**ue co
rona tunc ideo est dilata
qꝫ nondū erat perfecte or
nata. **D**ummus autem or
natus humane nature est
obia diuini mādati Regis
ergo filius electam ad re
gni coronam in paradiso
quali in cubiculo ornādaꝫ
collocauit. materiaꝫ orna
tus preceptum dedit mā
dans vt se obedientia or
naret. spondēs qꝫ ornata
in aulam a cōsortiū regni
recipet. **H**oc emula eiꝫ vi
dens a inuidens. tacta do
lore cordis intrinsecus. in
feriorē sibi in digmitate p̄
ferri. se glia a honore pri
uari. icautam callide dece
pit. ornatū obie nō sibi p̄
desse s̄ magis obesse retu
lit. ornatuz heu a decepta
accepit. dū eā sibi magis
qꝫ deo obedire persuasit.
Vnde sponsus offesus. qꝫ
a se datū ornatū abieciisset
p̄mo emule sue a se repu
diata dedisset. de cubiculo
paradisī eam expulit. grām
suam tam diu interdixit.
donec amissū ornatum ab
emula reciperet. a sic gra

tiam sponsi a coronam re
gni speraret. **h**oc autem de
buit fieri vicijꝫ a occupisē
cijꝫ resistēdo. a mandatis
dei vsqꝫ ad mortem obedi
endo. hunc obedientie or
natum tunc humana na
tura recepit. quando cris
tus obediens patri vsqꝫ
ad mortem fuit. hoc ē obe
dientiam deo debitam taz
fortiter homo factus tenu
it qꝫ nec morte supatus eā
deseruit. **H**unc ornatum
sic receptuz tam firmiter
sponsa postea retinuit. qꝫ
nec mille mortibus ab ea
eripi potuit. **I**n paradiso
igitur expulsus. pro recipiē
do ornatu in mundo erra
bat. quia adhuc nec legē
nec doctorem habebat.
Hanc gigantes quasi las
trones ab emula eius im
missi magis in deuium de
dixerunt a multis vicio
rum sordibus polluerunt
Cuius miserijꝫ sp̄s cō
dolens hostes eius dilu
uio deleuit. **I**psam vero
noe quasi pedagogo cu
stodiendam tradidit. **Q**ui
noe eam arche quasi scho
lis erudiendam inclusit.

in q̄ inter mūda a imūda
 aīalia pauco nūo delicuit
Ibi ē docta q̄ noe figuraz
 futuri xp̄i. archa v̄o tppū
 future eccie preferret. aīa
 lia mūda eēnt licite diugio
 vtentes. imūda aīalia illi
 cite se polluētes. diluuium
 aut significaz baptisimū
 q̄ eēt pditō p̄dōꝝ. saluatō
 iustoz. cornus de archa e.
 gressus a nō reuersus eēnt
 heretici futuri de eccia e.
 grediētes āplius nō reuer
 suri **C**olūba vero cū oliua
 reuersa grā sc̄i spūs eccie
 imissa. v̄l simplices lapsi
 ad p̄māz ouersi **D**einde
 instmāu emule eius hostes
 turri edificāt de qua eam
 publice impugnāt. a ab a
 more sp̄si ad āplexū ad
 ulterī sez a cultura dei ad
 cultū ydoli melinant **D**ed
 ei laborāti sponsus affuit
 linguas hostiū diuidēs cō
 fudit eāqz sub custodia a
 brabe aīa sui in sara cōmi
 sit. q̄ eā de mesopotaiā du
 cens in terrā reprobmissio
 nis **I**n q̄ audire meruit.
 in semie tuo b̄ndicent̄ oēs
 gētes. **E**t itez **P**ossidebit
 semē tuum portas inimicoꝝ

suoz. ibiqz genuit ysaac
 herede mundi **I**bi dicit q̄
 Abrahā qd̄ sonat p̄ mul
 taz gentiū xp̄m futurum
 p̄em oim gentiū credētū
 p̄figuraret **E**t sara qd̄ d̄
 princeps eccliam expmēt
 q̄ principatū emule sue in
 celo obtineret. a q̄ semen
 abrahe xp̄s sp̄sus suꝝ fo
 ret. in q̄ oēs gētes b̄ndicē
 de essent. **P**orte aut̄ mimi
 coꝝ essent loca lapsoz an
 geloz. in qb̄ ip̄a locanda
 esset **E**t ysaac qd̄ d̄: gaudi
 um significaret efnū gau
 diū. qd̄ in hereditate p̄
 peret. **M**esopotaiā v̄o qd̄
 sonat inf̄ flua fluxe diuis
 cie sc̄i. a labētes mūdi ho
 nores essent. de q̄bus xp̄s
 ecciaz eduxit. a i fr̄a repro
 missiois. i. in paradisū intro
 duxit **V**na pcurator abra
 he eandē in rebecca de mes
 opotamia ysaac adduxit
 qui eā in cōiugium sūpsit.
 a duos filios genuit. vnū
 qui a p̄e benedicatur al
 terū qui reprobatur. **C**ui
 rebecca etiaz a domino di
 citur **D**ue gentes in vtero
 tuo sunt. a duo populi
 de vtero tuo diuidentur.

super cātica cāticōꝝ

p̄lus q̄ populū supabit.
 a maior seruit minori **Qui**
 p̄curator figurā doctōꝝ p̄
 tulit q̄ rebecca q̄ paciētiaꝝ
 sonat. i. ecciāz m̄lta p̄ cri-
 sto passuram de mesopota-
 mia. i. defluxis rebus seli
 educaz. ad p̄saac q̄d gau-
 diū dz. i. ad xpm̄ v̄q̄ gau-
 diū p̄duerēt. **Duo** filij sūt
 duo ordies eccie. s. clerica-
 lis q̄ ad diuina officia bñ-
 dicitur. laycal̄ q̄ ab hoc of-
 ficio arceat. **Duo** ppli sunt
 spirituales a carnales in ec-
 clesia **Ex** q̄b? carnal̄ ma-
 ior nūo fuit spiritali mino-
 ri nūo. **Demde** in lya a ra-
 chel iacob comēdatur. q̄z
 vna fecūda. altra diu steri-
 rilis fuit. demū illū genuit
 qui egiptū a piculo famis
 saluauit. vñā saluator mū-
 di dictus ē **Jacob** q̄ dz lus-
 dator vel vidēs deū ē xps̄
 qui cū dyabolo p̄ spōsa lu-
 damē m̄nta vicit. a sp̄ deū
 p̄iez videt **Due** sorores sūt
 due vite in eccia **Adā**. s. a
 cōtēplatiua **Adā** fecūda in
 carnalib? cōtēplatiua ste-
 rilis in spūalib?. cui tñ fi-
 lius erit q̄ mundū a fame
 v̄bi dei saluauit. verus sal-

uator mūdi. **Post** hec fas-
 mē passa egiptū ingredit̄
 a pharaōe fuituti subijc̄t̄
 cui clamāti moyses doctōꝝ
 ac duātor in auxiliū mittit̄
Qui sanguinez agni eā de
 egipto redemit. cū spolijs
 egipti p̄ mare rubz̄ educ-
 cit. hostes insequētes sub-
 merisit. i. deserto dina lege
 ibuit. tabernaculū de spoz-
 lijs egipti farit. pane celi
 a aq̄ de petra p̄ducta refi-
 cit **Quā** ihesus naue susci-
 piēs. in terrā repromissio-
 nis itroduct̄ **Deuicis** hoz-
 stib? terrā eoz̄ i possessioz-
 nē ei distribuit. **Per** hec ē
 docta qz famē v̄bi dei paci-
 ens obscure phōꝝ doctri-
 ne esset iuolueda. a sic a di-
 abolo m̄ltis errorib? subi-
 enda. donec verus doctōꝝ
 xps̄ adueneret q̄ eā sāguis-
 ne suo q̄si agni imaculati
 de errore a p̄tate dyaboli
 redimet **Qui** veiens bap-
 tismate eā abluit p̄tā q̄si
 hostes in mari obruit. euā-
 gelica doctriua erudiuit
 corpe a sanguine suo refes-
 cit. secularē sapiāz q̄si spo-
 lia egipti in arma iusticie
 cōuertit dū p̄ hāc oītra bez

Prologus.

refes pugnare eā docuit.
Quā adhuc verus iherus
id est saluator in terraz re
pmissiois. i. in paradisu in
troducet. a hostibus ei. s.
demoibus a psecutoribus
dāpnatis. māliōes regni
celestis cuiq; p meritis di
stribuet. **P**ro hac q; spō
sa sampson gaze includit
ab hostib; obsidetur. h; fra
ctis foribus a p territū ho
stibus victor egreditur. a
mōtis cacumie excipitur.
sampsom qd̄ d; sol. ē xp̄us
sol iusticie. q; p spōsa ecclia
sepulchro l̄ inferno inclus
ditur. a custodib; obsideē
h; portas inferni cstringēs
dēones pterruit. de sepul
chro surgēs milites fuga
uit. celi cacumen victor pe
netrauit. **H**āc nihilomi
nus dauid in solario deā
bulans vidit nudā. vrie
ciūdam doluit. q; occiso eā
sibi copulauit de q; vas sa
pientie genuit. **D**avid qd̄
d; desiderabilis ē xp̄s tot;
desiderabil; q; in solario ce
li in p̄ris gloria manēs gē
tilitate v̄tutibus a stola i
mortalitatis denudatā vi
dit dyabolo sociatā doluit

Vrias d; em̄ lux dei mei.
a sc̄at dyabolū. q; se trāssi
gurat in angelū lucis hūc
q; in ydolatria ense p̄dica
tiōis occidit eccliam sibi so
ciās. filios ex ea sapie ama
tores genuit. **Q**ui d; oia
misteria spōsa sponse xpi
sc; a ecclie in psalterio deca
cordo p̄cinuit. **E**t xp̄s sensū
ecclie aperuit. vt intelligēt
oia q; i. lege a p̄bis a psal
mis de eo scripta sunt.

Post dauid hāc **S**alomō
in filia pharaonis sibi cor
pulauit hāc in regina au
stri in tēplo d̄m̄ suscipiēs
multis munerib; dotauit.
Qd templū ip̄e de tribus
maneris. s. de sc̄tis lapi
dibus. de lignis cedumis.
de puro auro edificauit.
Hancq; in p̄abolis ethicā
in ecclia p̄bificā. in cāti
cis theologicā docuit. **S**a
lomon qd̄ sonat pacificus
est xp̄s par vera. oia in ce
lis a in tris pacificās. qui
p̄m̄itiuā eccliam de egyp
to venientē q; filiā phara
onis sibi in fide copulauit.
Ecciaz de gētib; venientē
q; si reginā austri suscipiēs
sue fidei affociauit. quā va

Diologus

rijs carismatibus dotauit
Hanc qz in tēplo celi reci
piet. qd de trib? manerijs
viz de trib? ordibus scōz
id ē cōiugatis cōtinētibus
a v̄ginibus cōstruet **C**on
iugati q̄ppe in eccia sūt q̄si
lapides secti. q̄ sunt in sex
opibus mie p̄fecti. **C**ontinē
nentes sūt vt ligna cedri
na. qz opa sunt iputribi
lia **V**irgines aut vt auz pu
rū sunt. q̄ pura castitate q̄
vera caritate fulgescunt.
Huic multa in p̄bolicis lo
cutus est vt scribit **L**oque
batur ihesus turb̄ in p̄bo
lis **M**ulta de naturis ei dis
seruit. theologicā p̄ oīa p̄
tulit cū celestia docuit **D**e
inde sp̄sa in babilonē cap
ptiuat. h̄ a r̄ge cyro agnos
cētō xpo a captiuitate la
tatur **E**t a ihesu sacerdote
ad ihrlm̄ r̄uocat **P**er hoc
docet qz eccia in membris
suis in multas hereses a
varia vicia captiua d̄z in
quibus corā deo a angelis
ofunditur h̄ p̄mitēs a xpo
ihesu vero sac̄dote soluta.
ad ihrlm̄. i. ecciam p̄ ad ce
lestē ihrlm̄ reuertit **P**ro
bac machabei vsqz ad

mortem certauerūt a mar
tires p̄ eccia sanguine fu
derūt **P**ost tot a tāta ma
la. post tot a tātos labores
post tot a tātas miseras.
ipe sp̄sus sponsam suam
in piculis cōstitutā visita
uit amissum ornatu obia
sua r̄ceptā r̄didit baptis
mate a sordib? abluir. do
ctrimis. signis. a exemplis
vestiuit **V**itulū sagmatuz
hoc ē seipm̄ ad cōiuuiū ei?
occidi permisit. sanguine
suo eaz ornauit. signo cru
cis cōsignauit **P**aranym
pbis. i. apl̄is eā cōmenda
uit ip̄e parare nuptias in
celū abiit **P**orro panym
pbi susceptaz signis a do
ctrimis vsqz ad ipam mor
tez decorauerūt. martires
eoz successores saguie suo
eā illustrauerūt. doctores
multis scripturis eā orna
uerūt **P**erfecte aut orna
tā freq̄ntia angeloz hanc
sponso in celeste aulā coro
nandā adducet. quā in so
lio gl̄e collocatā cobēdem
regni sui faciet **E**t hoc
mognope notādū. qz mul
tis mal̄ eā tyrānuū a emu
la ei? sepe tēptauerūt. quot

super canticam canticorum.

modis quot dolis. quot in
 si dijs. quot artibus? ea ab a
 more sponsi auertere cona
 ti sunt a non valuerunt. Et
 vt pauca de pluribus? repli
 ce In primis eius? significat
 abel inuidiose strauerunt.
 p gigantes multa nepha
 ria ei intulerunt. patriarchas
 vero varijs modis afflixerunt
 Ioseph allunum eius? p fratres
 venditum carceri mediciter
 incluserunt ipsam in egipto
 pegrinate varijs cruciati
 bus p pharaone a eius? po
 pulu afflixerunt. a filios
 eius? crudeliter necauerunt
De egipto egredientem
 os filijs a armis ipsorum ipu
 gnauerunt in terra pmissi
 omis posita sub iudicijs
 a regibus? multis bellis vera
 uerunt. pphas eius? diuersis
 penis occiderunt Nachabe
 os crudeliter lacerauerunt. sub
 apostolis a eorum successoribus
 oia membra ecclesie exq̄litis a
 in auditis penis p iudeos
 a gentiles disceperunt.
 mille mortibus? necauerunt
 demum p hereticos falso do
 gmate. p falsos xpianos
 simulatione vbiq; veraue
 runt. Et in hijs oib; ei non

preualuerunt **A**dbuc sub
 antixpo eorum oibus modis
 teptacionum instabunt vt ea
 ab amore sponsi auertant.
 vt pmissam coronam pdant
 a mime pualebunt qz ipsa e
 ternam gloriam p patientia
 ipsi vero eternum supplicium p
 inuidia subibunt **H**ac ad
 buc puula ante legem patriar
 che figuris de xpo erudie
 runt sub lege pphete septu
 ris ad honestate iformaue
 runt **H**ac nubilem sub gra
 apli signis doctrinis a ex
 plis ornauerunt hac ad
 huc chorus angelorum in leticia a
 exultatione adducet in tem
 plu regis. quam rex glorie glori
 a honore coronabit. i thala
 mo gaudijs copulabit. qm
 ei seipm vt est patri coequalis
 manifestabit. **Q**ui? sex
 etatum incrementum p diuersa
 scilicet tpa distinguit **N**am in
 fanciā eius fuit ab adam
 vsq; ad noe. eius? puericia
 a noe vsq; ad abrahā. eius?
 adoleſcentia abrahā vsq;
 ad dō. eius? iuuet? a dō vsq;
 qz ad captitatem babilonie
Ei? senectus? a captitate ba
 bilone vsq; ad xpm **E**i
 decerepita a xpo vsq; ad fi
 B i

Prologus

nē mūdi ¶ De hijs adib?
de hijs etatib? d hijs tem
porib?. talis spōse 3terit li
ber hui? scripture ¶ Nec
hoc ptereūdu q̄ filia pha
raonis habet in comitatu
p̄iarchas a p̄hās a oēs
iustos ab abel vsq; ad la
tronē. Filia aut̄ regis ba
bilonis habet in comitatu
apostolos martires con
fessores v̄giēs a oēs elcōs
a cēturione q̄ dixit in euan
gelio. ¶ Vē fili? dei erat iste
vsq; ad helyam a enoch.
¶ Conamitis vere hz in co
mitatu oēs q̄ s̄b p̄dicatiōe
helve a enoch a s̄b p̄secuti
one antixpi p̄ xpo sangui
nē fuderit. l̄ in sid̄ xpi abi
erit. ¶ Wādragoza aut̄ hz
ī comitatu oēs q̄ post mor
tē antixpi p̄ totū orbē ad
p̄miam ouersi fuerit. His
talif̄ p̄libatis ad ip̄az l̄raz
accedam? cuius accessus
talis est.

¶ Explicit plog? honozij
in expositione super can
tica.

Filius regis iherl̄m
despōsavit sibi filiā
regis babilois per
q̄tuor nūcios Quibus illa

rūdit Quis ē dñs v̄r At il
li Dñs n̄r ē rex regū dñs
dñandū rex gl̄ea p̄iceps
pacis Et illa Est pulcher.
At illi Eius pulchritudinē
sol a luna mirāt. qz ē speci
osus forma p̄ filijs hoīm.
a tot? desiderabil. in quē
āgeli desiderāt p̄spicē. Et
illa Est potēs Et illi. ptās
eius a mari vsq; ad mare
Et illa. est diues. a illi. glo
ria a diuicie in domo eius
a torrēte voluptatis pota
bit eis. Et illa honozatur
muneribus. At illi Reges
tharsis a isule munera of
ferēt. reges arabū a saba
dona adducēt Et illa Que
est ei? seruitus Et illi Oēs
gētes huiūt ei. (a illa) q̄ est
laus eius. a illi) oēs gētes
magnificāt eū ¶ Vñs aus
ditis rūdit. ipē dñs v̄r ve
niat a osculet me osculo os
ris sui. a loq̄t̄ mibi q̄ sibi
placeāt. a faciā volūtatez
ei?. ¶ Rex celestis iherl̄m ē
deus. cui? fili? ē xps. Rex
babilois hui? mūdi ē d̄ps
abol?. v̄t scribit̄ princeps
huius mūdi iudicatus est.
¶ Huius filia fuit humana
natura. imitacione p̄dī fa

Primum

¶ Quatuor quippe mo-
dis dicitur pater in scripturis. du-
obus generatione a duobus
imitatione Generatione dicitur
adā pater hūani generis
a abrahā pater p̄ isaac Imita-
tione dicitur deus pater iustorum ut
ibi. Estote perfecti ut sitis fili-
li p̄tris vestri qui in celis est
Et iterum unus est pater vester
qui in celis est Ite imitatio-
ne dicitur dyabolus pater ma-
lorum ut ibi Vos ex parte dya-
bulo estis Nunc imitatio in
malo hūana natura facta
est filia eius **¶** Hanc fili-
dei desponsavit dum pater
eius innotuit quia humana
natura in se assumere dis-
posuit Internuncios misit
dum prophetas hoc hūano ge-
neri nunciare voluit Qui quia
si p̄nuncij facti sunt dum glo-
riam regni eius a potentia
a alia insignia in mundo p̄-
conati sunt **¶** Quia duobus
modis sponsa christi accipitur. s-
ciliq̄ hūana caro quae accepit
a ecclesia quae sibi incorporavit.
Hūana quippe natura ei
nupsit dum carnem in deitate
assumpsit Ecclesia ei adhuc
nubet dum eam in societate
suae regni recipiet. Nec

in duo quasi in duas perso-
nas dividitur. scilicet in
synagogam a gentilitate
Ad istam prophetate fuerunt
internuncij. Ad illam ve-
ro apostoli sunt missi. Quia
de his duabus una spon-
sa videlicet catholica eccle-
sia christo per internunci-
os est adducta. que ei per
humanam naturam est nu-
pta. Nec igitur sponsa
aduentum sponsi deside-
rans dicit.

Capitulum Primum.

¶ Saletur me
osculo oris sui
Ac si dicat inter-
nuncij. Qui totū
ens me per vos salutavit
qui tot secreta per vos mi-
hi mandavit. ipse veniet
a suo osculo me salutet. a
proprio ore voluntatem
sua mihi aperiat **¶** Quia
scriptura quatuor mo-
dis intelligitur scilicet by-
storice. allegorice. tropo-
loyce. anagoice. **¶** Quod
per mensam propositionū pa-
nū in tabnaculo exprimitur